

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 123.773 van 2 oktober 2003
in de zaak A. 141.823/XII-3942.**

In zake : Jessica VERFAILLIE,
die woonplaats kiest bij
advocaten C. Servais en J. Neuts,
kantoor houdende te Antwerpen,
Frankrijklei 146

tegen :

VZW KATHOLIEK ONDERWIJS REGIO MERKSEM.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Jessica Verfaillie, vertegenwoordigd door haar ouders Gabriël Verfaillie en Hilda Van Nerum, op 22 september 2003 heeft ingediend waarin bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing wordt gevorderd van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 17 september 2003, waarbij het bevoegd gezag van de verwerende partij beslist de delibererende klassenraad van het eerste jaar van de derde graad schoonheidsverzorging (TSO) niet opnieuw samen te roepen;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 23 september 2003 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 30 september 2003, om 14.00 uur;

Gehoord het verslag van staatsraad G. van Haegendoren;

Gehoord de opmerkingen van advocaat J. Neuts, die verschijnt voor verzoekster, en van advocaat C. Vangeel, die loco advocaat J. Hendrickx verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur D. Mareen;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Overwegende dat verzoekster in het VKSO St.-Elisabeth-Instituut tijdens het schooljaar 2001-2002 een oriënteringsattest A behaalt in het tweede jaar van de tweede graad Bio-Esthetiek (TSO); dat zij in het schooljaar 2002-2003 de lessen aanvat in het eerste jaar van de derde graad Farmaceutisch Technisch Assistent (TSO); dat zij in december 2002 vijf tekorten heeft op de examens met een totaal van 47 %; dat zij in samenspraak met directie en C.L.B. vanaf januari 2003 overstapt naar het eerste jaar van de derde graad Schoonheidsverzorging;

Overwegende dat verzoekster op jaarbasis en zonder rekening te houden met de resultaten vóór nieuwjaar een puntentotaal behaalt van 61 %, met goede resultaten voor de algemene en technische vakken; dat zij evenwel voor twee praktische vakken - gelaatsverzorging en lichaamsverzorging - tekorten heeft; dat de delibererende klassenraad zijn beslissing over het al dan niet slagen van verzoekster uitstelt ten einde haar twee bijkomende proeven te laten afleggen; dat de door de voorzitter en drie leden ondertekende “notulen van de deliberatie gehouden op 30/06/2003” dit als volgt weergeven :

“Verfaillie Jessica, 17/12/1985, -, Bijkomende proeven:
- PV Bio gelaats- en handverzorging
- PV Bio lichaamsverzorging”;

Overwegende dat de bijkomende proeven worden afgelegd op 28 augustus 2003; dat de delibererende klassenraad op 29 augustus 2003 beslist aan verzoekster een C-attest uit te reiken; dat aan het 30 juni 2003 gedateerde “proces-verbaal van de beslissingen van de delibererende klassenraad” een “addendum” wordt gevoegd, ondertekend door drie leden van de klassenraad en gedagtekend “30/06/2003”, met betreffende verzoekster de volgende vermelding :

“[...] te beschouwen als niet geslaagd. [...] Verfaillie Jessica, Antwerpen (B), 17 december 1985, Oriënteringsattest C”;

dat voorts ook een “addendum notulen van de deliberatie gehouden op 30/06/2003” wordt opgesteld, ondertekend door de voorzitter en drie leden van de klassenraad, met als algemene voorgedrukte formule “de motivering is af te leiden uit de individuele leerlingendossiers voor begeleiding en studiebeoordeling” en met volgende specifieke vermelding en “bijkomende informatie” over verzoekster :

“Verfaillie Jessica, 17/12/1985, Oriënteringsattest C, Advies: contact CLB/Andere studierichting”;

Overwegende dat de beslissing diezelfde dag mondeling wordt meegedeeld aan verzoekster; dat het attest haar op 1 september 2003 wordt overhandigd; dat haar raadsman diezelfde dag de school aanschrijft om zich er over te beklagen dat noch op 28 augustus 2003, noch op 1 september 2003 de motivering van de beslissing werd meegedeeld en dat verzoekster en haar ouders “op heden nog steeds geen kennis hebben van de redengeving van de beslissing, noch de punten die werden toegekend” en dat dienvolgens de beroepsprocedure wordt opgestart bedoeld in artikel 68 en volgende van het besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs (hierna : organisatie-besluit);

Overwegende dat op 5 september 2003 een overleg tussen partijen plaatsvindt; dat verzoeksters raadsman in een brief van diezelfde dag bevestigt “inzage in o.m. de verslagen van de bijkomende proeven” van verzoekster te hebben gekregen; dat zij blijkens een brief van 8 september 2003 echter nog steeds aandringt om de adviezen van de begeleidende klassenraad en het jaaroverzicht van de punten te ontvangen;

Overwegende dat de directeur op 8 september 2003 meedeelt van oordeel te zijn dat de klassenraad niet opnieuw dient samen te komen; dat verzoekster hiertegen op 12 september 2003 bezwaar aantekent bij de beroepscommissie; dat zij in haar bezwaarschrift onder meer doet gelden dat geen notulen van de vergadering van de delibererende klassenraad worden voorgelegd die een synthese bevat van de elementen die tot de toekenning van de concrete beslissing hebben geleid, zodat de motivering ontbreekt;

Overwegende dat de beroepscommissie op 16 september 2003 adviseert “te beslissen dat er op grond van het door de Beroepscommissie uitgevoerde onderzoek geen aanleiding toe bestaat de delibererende klassenraad opnieuw te laten samenkomen”; dat zij met betrekking tot de grief omtrent de notulen en de ontbrekende motivering het volgende overweegt :

“Van de beslissingen van de delibererende klassenraad wordt een proces-verbaal opgemaakt en worden er notulen gehouden;

Het proces-verbaal bevat de lijst van de geslaagde en niet-geslaagde leerlingen;

De notulen bevatten een synthese (samenvatting) van de elementen die tot de beslissingen hebben geleid, waaronder eventueel het resultaat van een stemming; In huidige zaak werden de overwegingen die aan de beslissing ten grondslag liggen uitdrukkelijk vermeld;

De notulen van de delibererende klassenraad luiden :

'leerling is na de kerstperiode overgeschakeld naar de afdeling esthetiek. 58% 5 tekorten : wiskunde 32; toegepaste fysica 39; gel/handverzorging 39; LV 47; maquillage 47.

Voor praktijk is duidelijk dat zij een belangrijk trimester heeft gemist - haalt de achterstand niet in, maar vertrouwt er zelf wel op dat zij er zo door zal geraken - is wel aanwezig in de klas, maar werkt niet echt mee - krijgt wel een pluim voor aardrijkskunde examen - is niet echt handig juni : 61 % 2 tekorten : PV hand/gelaatsverz.; PV lichaamsverz.

Jessica is heel zwak voor praktijk - té zwak om naar een 6de leerjaar te gaan - heeft voldoende praktische capaciteiten om slaagkansen te hebben voor volgend schooljaar - 2de zittijd is eigenlijk zinloos - Il heeft handigheid niet in zich - zou beter een totaal andere richting volgen, heeft het echt niet in zich om estheticienne te worden

herexamen : niet geslaagd

Ondanks inspanningen tijdens vakantie : geen echte verbetering - voldoet niet om naar een 6de te gaan - aanmerkingen werden gegeven tijdens oefenperiode op school : maakt tijdens examen net dezelfde fouten

B-attest is zinloos, want er is geen aangrenzende techn. richting - naar 6 haartooi mag, maar is waanzinnig - zou ineens moeten meedraaien in salon (permanent; kleuring etc) - slechts 1 oplossing C-attest

advies : contact opnemen met CLB - volgens ons : andere studierichting herstarten in 5de jaar'.

Er dient bovendien vastgesteld te worden dat aan de betrokken leerling (en haar ouders) alle rapporten/verslagen/evaluaties, e.d. werden medegedeeld met vermelding van punten, commentaren en opmerkingen;

Dat zij (en haar ouders) ook aantoon (aantonen) kennis te hebben van het schoolreglement die worden gehanteerd;

Dat zij (en haar ouders) derhalve moet (moeten) geacht worden voldoende kennis te hebben gekregen van de motieven van de bestreden beslissing van de delibererende klassenraad;

Dat overigens het overleg met de afgevaardigde van de inrichtende macht of de voorzitter van de delibererende klassenraad of zijn afgevaardigde er is op gericht om eventuele twijfel die nog zou bestaan op te helderen;

Dat de leerling (noch haar ouders) niet beweert (beweren) dat haar (hen) tijdens dat overleg de door haar (hen) gevraagde informatie of uitleg zou zijn ontzegd;

Er kan o.a. verwezen worden naar R.v.St. nr. 103.155 van 5 februari 2002 in de zaak Labaere;

Daar waar niet worden betwist dat verzoekers wel degelijk kennis hadden van de notulen en de motivering waarvan hierover sprake, beschouwen zij blijkbaar dit stuk niet als de notulen;

Het gaat hier nochtans wel degelijk om het individueel syntheseblad betreffende de leerling in kwestie;

Het eerste middel is niet gegrond.”

Overwegende dat de afgevaardigd bestuurder op 17 september 2003 aan de ouders van verzoekster het advies van de beroepscommissie meedeelt en vervolgens schrijft :

“De inrichtende macht wenst zich bij dit advies aan te sluiten en beslist daarom dat de klassenraad niet opnieuw dient samengeroepen te worden”;

Overwegende dat verwerende partij aan verzoekster belang ontzegt bij de vordering; dat zij evenwel in de nota zichzelf daarbij tegenspreekt, nu zij ter adstructie van deze exceptie beweert dat het voornaamste bezwaar tegen de bestreden beslissing is, dat verzoekster “een jaar later op de arbeidsmarkt zal terechtkomen”; dat de verwerende partij, al meent zij dat aan de vordering een “eng mercantiele benadering” kleeft, bijgevolg zelf in hoofde van verzoekster minstens dit belang aanwezig acht; dat ook niet wordt aangetoond dat dergelijk belang ongeoorloofd is; dat de exceptie niet wordt aangenomen;

Overwegende dat luidens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen en dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden;

Overwegende, wat de eerste en de tweede voorwaarde betreft, dat verzoekster het verlies van een schooljaar aanvoert en de reeds begonnen lessen;

Overwegende dat de verwerende partij vergeefs als verweer aanvoert dat de delibererende klassenraad overeenkomstig artikel 74 van het organisatiebesluit “uiterlijk op 20 september” een beslissing moet nemen; dat die bepaling een termijn van orde lijkt te zijn en in ieder geval er niet toe kan strekken een klassenraad na die datum onbevoegd te maken om de beslissingen te nemen die zij als enig orgaan van de verwerende partij vermag te nemen, met name de beslissingen over het al dan niet geslaagd zijn van de leerling;

Overwegende dat de verwerende partij ook vergeefs aanvoert dat de loutere schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing “niet onmiddellijk het door verzoekers beoogde resultaat, i.e. een A-attest dat de leerling toelaat” zal opleveren; dat het immers niet de aflevering van een A-attest is dat verzoekster nastreeft bij de gevraagde schorsing, maar wel een nieuwe beslissing van het bevoegd gezag over het samenroepen van de delibererende klassenraad;

Overwegende dat aan de eerste en de tweede voorwaarde is voldaan;

Overwegende, wat de derde voorwaarde betreft, dat verzoekster als eerste middel onder meer de schending aanvoert van artikel 5, §§ 6 en 8, van het organisatiebesluit; dat zij toelicht dat niet met zekerheid kan worden nagegaan welke de beweegredenen waren van de delibererende klassenraad om haar een oriënteringsattest C toe te kennen, dat de notulen van de delibererende klassenraad immers louter weergeven hetgeen reeds is opgenomen in het proces-verbaal, dat zij geen synthese bevatten van de elementen die tot de concrete beslissing hebben geleid, dat weliswaar een bijkomend “document” door de school wordt naar voor gebracht als notulen, dat dit document niet door de voorzitter en drie leden van de raad ondertekend is en allerminst kan worden gelijkgesteld met de notulen van de delibererende klassenraad;

Overwegende dat de verwerende partij in de nota vooreerst opmerkt dat verzoekster in het eerste middel grieven formuleert ten aanzien van de beslissing van de delibererende klassenraad maar “op geen enkel ogenblik de schorsing [vordert] van de beslissing van de delibererende klassenraad”; dat zij aldus de ontvankelijkheid van het middel betwijfelt;

Overwegende dat in deze zaak tegen de beslissing van 28 augustus 2003 van de delibererende klassenraad de beroepsprocedure is op gang gebracht, bedoeld bij de artikelen 68 en volgende van het organisatiebesluit; dat die procedure is uitgelopen op de bestreden beslissing, van de inrichtende macht, om de delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen met het oog op het nemen van een definitieve beslissing; dat met een dergelijke definitieve beslissing de delibererende klassenraad en hij alleen de beslissing over het al dan niet slagen van verzoekster had kunnen herzien; dat nu hij niet opnieuw diende samen te komen met het oog op het nemen van een dergelijke definitieve beslissing, de bestreden beslissing de eindbeslissing is in verzoeksters zaak, en derhalve de beslissing vatbaar voor beroep bij de Raad van State; dat echter, zoals de Raad van State overigens ook reeds heeft opgemerkt in het door de verwerende partij genoemde arrest nr. 103.155, Labaere, van 5 februari 2002, de onwettigheden die verzoekster de beslissing van de delibererende klassenraad aanwrijft wel in aanmerking kunnen worden genomen voor de beoordeling van de wettigheid van de bestreden beslissing; dat, immers, uit artikel 6quater, tweede lid, van de zogenaamde schoolpactwet van 29 mei 1959 en uit artikel 5, § 1, van het organisatiebesluit blijkt dat de delibererende klassenraad als

enig orgaan fungeert op het vlak van de beslissingen inzake het al dan niet geslaagd zijn; dat het organisatiebesluit inzake de bekrachtiging van de studies derhalve geen bevoegdheid toekent aan de inrichtende macht zelf; dat de inrichtende macht in artikel 73 -en in artikel 70- van het organisatiebesluit enkel de bevoegdheid krijgt om te beoordelen of er redenen zijn om de delibererende klassenraad opnieuw samen te roepen, zonder zich met de inhoud van de te nemen beslissing te mogen mengen; dat de Raad van State voorlopig aanneemt dat ook voor de huidige zaak hieruit volgt dat wanneer de delibererende klassenraad onwettig heeft gehandeld, zulks voor de inrichtende macht een reden moest zijn om die klassenraad opnieuw te doen samenkomen; dat het middel ontvankelijk is;

Overwegende dat de verwerende partij vervolgens opmerkt dat “de bewuste notulen” aan verzoekster werden overhandigd, dat zij daarover het recht op overleg en bezwaar heeft kunnen doen gelden zoals bedoeld in het organisatiebesluit, dat verzoekster dan “halsstarrig [blijft] focussen op het niet ondertekend zijn van de notulen en weigert deze als dusdanig te aanvaarden”, dat de interne beroepsprocedure “dit euvel dekt en anderzijds wel duidelijk aantoonst dat het bewuste document (stuk 3) wel degelijk als de notulen dient te worden beschouwd en verzoekende partij hier kennis van heeft genomen” en dat de beroepscommissie confirmeert dat het “wel degelijk om het individuele syntheseblad betreffende de leerling in kwestie” gaat, dat alleszins verzoekster ook het rapport is medegedeeld met vermelding van de punten, commentaren en opmerkingen en zij moet worden geacht een voldoende kennis te hebben gekregen van de motieven van de beslissing van de delibererende klassenraad;

Overwegende dat de delibererende klassenraad zich bij zijn beslissing over het al dan niet slagen van verzoekster overeenkomstig artikel 5, § 5, van het organisatiebesluit moet laten leiden door de concrete gegevens in het dossier van de leerling, dat niet enkel de resultaten bevat van de examens die door de leraars van de leerling werden afgenomen, maar onder meer ook van de beslissingen, adviezen en vaststellingen van de begeleidende klassenraad; dat de klassenraad dan, met die gegevens voor ogen, zich dient te beraden over de vraag of de leerling op voldoende wijze de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen heeft bereikt, en aldus heeft voldaan voor het geheel van de vorming van het betreffend leerjaar, om al dan niet te kunnen overgaan naar het volgend leerjaar; dat beslissingen van de delibererende klassenraad luidens artikel 5, § 8, van het organisatiebesluit “steeds gemotiveerd [moeten] zijn”; dat in deze zaak de klassenraad zijn beslissing uitstelt voor het afleggen van bijkomende proeven en het een leerling betreft die 61% in het

totaal behaalt met tekorten op twee vakken; dat dan op het eerste gezicht niet die punten die op het rapport staan alléén kunnen volstaan als motivering voor een C-attest; dat dan de vraag rijst naar de kenbaarheid van de motieven van de klassenraad; dat die motieven, zo lijkt, moeten blijken uit stukken die uitgaan van de klassenraad zelf; dat de motieven, zo lijkt, in principe te vinden zijn in de notulen van de vergadering, welke immers luidens artikel 5, § 6, derde lid, van het organisatiebesluit “een synthese [bevatten] van de elementen die tot de beslissingen hebben geleid”; dat, voor zover de motieven ook te vinden zouden zijn in “individuele leerlingendossiers voor begeleiding en studiebeoordeling”, vooralsnog moet worden vastgesteld dat aan de Raad van State thans geen dergelijk dossier over verzoekster wordt voorgelegd; dat hoe dan ook in deze zaak door de verwerende partij niet wordt betwist dat het stuk dat de motieven van de delibererende klassenraad zou weergeven, het door haar als notulen bestempelde document is dat als stuk 3 in het administratief dossier is neergelegd en dat *in extenso* is aangehaald in het advies van de beroepscommissie; dat ter terechtzitting niet wordt betwist dat dit document, in tegenstelling tot het “addendum” bij de notulen, geen datum of handtekeningen bevat;

Overwegende dat verzoekster bijgevolg terecht lijkt op te merken dat uit de vermelingen op de stukken die geen van beide partijen betwisten als proces-verbaal of notulen van de vergadering van 28 augustus 2003, geenszins kan worden opgemaakt om welke beweegredenen de delibererende klassenraad aan verzoekster een C-attest heeft uitgereikt; dat daarentegen van het zogenaamde “stuk 3” zoals het voorligt - niet gedateerd en niet ondertekend - niet kan worden aangetoond dat het uitging van het enige bevoegde orgaan, de delibererende klassenraad, ten tijde van het nemen van zijn beslissing; dat vooralsnog wordt aangenomen dat de inrichtende macht geen bevoegdheid heeft om het louter citeren van dit “stuk 3” in het navolgende advies van de beroepscommissie te beschouwen als een rechtzetting van hetgeen de verwerende partij terecht als “euvel” kenmerkt; dat het de beroepscommissie ook op het eerste gezicht niet toekomt de vermeende motieven van het bevoegde orgaan aan dit orgaan toe te schrijven, laat staan motieven in de plaats te stellen; dat immers noch de beroepscommissie noch de inrichtende macht terzake het al dan niet slagen van de leerling beslissings-bevoegdheid hebben; dat het enkele affirmeren door de beroepscommissie dat “stuk 3” de motieven van de delibererende klassenraad weergeeft niet lijkt te volstaan om zulks aan te tonen; dat immers noch dit citeren, noch dit affirmeren, de inrichtende macht toelaat met zekerheid vast te stellen wanneer dit stuk werd opgesteld en of dit de

visie van de gehele klassenraad ten tijde van zijn beslissing verwoordt; dat in die omstandigheden, zo lijkt, de vaststelling van het ontbreken van rechtens vereiste motieven in de beslissing van de delibererende klassenraad, de inrichtende macht enkel tot het besluit had kunnen brengen, de delibererende klassenraad wel opnieuw samen te roepen; dat het middel ernstig is;

Overwegende dat voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 17 september 2003, waarbij het bevoegd gezag van de VZW Katholiek Onderwijs Regio Merksem beslist de delibererende klassenraad van het eerste jaar van de derde graad schoonheidsverzorging (TSO) niet opnieuw samen te roepen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op
twee oktober 2003, door :

de HH. G. VAN HAEGENDOREN wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
F. BONTINCK, toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

F. BONTINCK.

G. VAN HAEGENDOREN.